

دفترچه درسنامه دهم انسانی - آزمون ۱۴ آذر ۱۴۰۴

نام درس	شماره صفحه فلاصه درس	شماره صفحه سؤالات تشریحی
فارسی (۱)	۳-۲	۵-۴
دین و زندگی (۱)	۶	۷-۸
زبان انگلیسی (۱)	۹-۱۰	۱۱-۱۲

پدیدآورندگان

نام درس	پدیدآورندگان	عیار علمی
فارسی (۱)	رامیلا عسگری	رتبه ۴۰۶- انسانی ۱۴۰۲
دین و زندگی (۱)	محمدفرحان فخاریان	رتبه ۱۵۱- تجربی ۱۴۰۴
زبان انگلیسی (۱)	ایلیا حبیبی	رتبه ۲۰۳۸- زبان ۱۴۰۲

مسئول دفترچه	امیرحسین کاروین
--------------	-----------------

ویژگی‌های درسنامه:

- حاوی خلاصه درس‌هایی که تمام نکات مهم درس را دربرمی‌گیرند.
- ۵ سؤال تشریحی با توجه به بودجه‌بندی هر درس انتخاب شده‌اند.
- این سؤالات نکات مهم هر درس را دارد.
- پاسخ هر مجموعه سؤال تشریحی پس از آن قرار گرفته است.
- مجموعه مناسبی برای مرور پیش از آزمون، به ویژه هفته دوم است.

درس ۶: مهر و وفا

ادبیات غنایی:

❖ ادبیات غنایی، اشعار و متونی است که احساسات، عواطف شخصی، حالات عاشقانه و امید و آرزو را با زبانی نرم و لطیف بیان می‌کند. در ادبیات فارسی، موضوع‌های غنایی با مفاهیمی همچون، عشق، عرفان، مرثیه، مناجات و گلایه و شکایت، معمولاً در قالب‌های شعری غزل، مثنوی و رباعی و نیز در قالب نثر نوشته می‌شود. ادبیات عرفانی ما که بسیار غنی و گسترده است، در حوزه ادبیات غنایی قرار می‌گیرد.

لغات:

حدیث: ماجرا، روایت، سخن

حقه: محفظه کوچکی که دری جداگانه دارد و برای نگهداری اشیای گران‌بها به کار می‌رود، جعبه، صندوق

سودا: اندیشه، هوس، خیال **صبا:** بادی که از طرف شمال شرقی وزد؛ باد بهاری **معاش:** زندگی، زیست، زندگانی کردن

معانی ابیات:

بیت ۱: هر کسی که از اهل وفا و اولیاء الله و عارفان حقیقی، جانبداری کند و به آن‌ها متمایل گردد، خداوند در همه حال او را از هر بلا و آفتی حفظ می‌کند.

بیت ۲: سخن دوست را جز به دوست نمی‌گوییم. زیرا تنها آشناست که راز عشق را فاش نمی‌کند.

بیت ۳: ای دل چنان زندگی کن که اگر روزی دچار لغزشی شدی، فرشته آسمان با دعا تو را از گزند آن، حفظ کند.

بیت ۴: اگر آرزوی آن را داری که معشوق بر سر پیمان خود بماند، تو نیز چنان کن تا او عهد خود را نشکند.

بیت ۵: ای باد صبا، آن گاه که بر زلف معشوق گذر می کنی و زلفش را پریشان می نمایی، به دلم که در آن سر زلف جای دارد، از راه لطف و

محبت به او بگو که همان جا بمان؛ زیرا جای خوبی است. از زلف یار بخواه که از دل من خوب مراقبت کند.

بیت ۶: چون به او گفتم که نگهدار من باش، مراعات کن، پاسخ داد: از دست بنده کاری ساخته نیست؛ مگر اینکه خدا خودش نگه دارد.

بیت ۷: دار و ندار و همه وجودم فدای آن یاری که حق دوستی را نگه دارد و وفادار باشد.

بیت ۸: غبار گذرگاه تو کجاست تا حافظ آن را به یادگاری از نسیم صبا نگهداری کند؛ زیرا هدیه ای بس ارزشمند است.

قلمرو زبانی:

در جمله، ضمائر پیوسته در سه نقش ظاهر می شوند:

نقش ضمائر:

۱- مفعول: می فرستم ← تو را می فرستم

۲- متمم: گفتم ← به تو گفتم

۳- مضاف الیه: حُسن ← حُسن تو

قلمرو ادبی:

هرگاه در عبارت یا بیتی، یک کلمه ای به چند معنا به کار رود، آرایه ایهام پدید می آید. ایهام از ریشه «وهم» و به معنای «به تردید و

گمان افکندن» است.

سوالات درس فارسی

۱. نقش دستوری ضمیر مشخص شده در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

الف) چو گفتمش دلم را نگه دار چه گفت / ز دست بنده چه خیزد خدا نگه دارد

ب) هر آنکه جانب اهل وفا نگه دارد / خداهش در همه حال از بلا نگه دارد

ج) به خدا می سپارمت تا همیشه زنده باشید.

د) وقتی دل سودایی می رفت به بستان ها / بی خویشتم کردی بوی گل و ریحان ها

۲. معنی هر یک از عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.

صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی / ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد

۳. دو بیت زیر را با هم مقایسه کنید و مفهوم مشترک آن ها را بیان کنید.

الف) حدیث دوست نگویم، مگر به حضرت دوست / که آشنا سخن آشنا نگه دارد

ب) تا نگردي آشنا زين پرده رمزي نشنوي / گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش

۴. نوع ادبی متن زیر را مشخص کنید و دلیل خود را بنویسید.

«صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی / ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد»

۵. هر یک از ابیات گروه «الف» با کدام آرایه گروه «ب» ارتباط دارد؟ در گروه «ب» یک مورد اضافی است.

(الف)	(ب)
الف) مرغ دل باز هوادار کمان ابرویی است / ای کبوتر نگران باش که شاهین آمد	استعاره
ب) چو تنها ماند ماه سرو بالا / فشاند از نرگسان لؤلؤی لالا	حسن تعلیل
ج) پشت دیوار آنچه گویی، هوش دار / تا نباشد در پس دیوار، گوش	حسن آمیزی
د) از صدای سخن عشق ندیدم خوش تر / یادگاری که در این گنبد دوار بماند	مجاز
	ایهام

پاسخنامه سؤالات فارسی

۱. الف «ش» در «گفتمش»: متمم (به او گفتم)

ب «ش» در «خداش»: مفعول (خدا او را)

ج «ت» در «می‌سپارمت»: مفعول (تو را می‌سپارم)

د «م» در «بی‌خویشتم»: مفعول (من را بی‌خویشتن کردی)

۲. ای نسیم بهاری، اگر دل مرا در سر زلف محبوب دیدی، با مهربانی به او بگو که جایش را حفظ کند و از آن مکان امن دور نشود.

۳. مفهوم مشترک دو بیت:

محرم راز بودن دوست و این که تنها عاشق حقیقی محرم اسرار

۴. نوع ادبی شعر: غنایی؛ زیرا بیانگر احساسات، عواطف شخصی و حالات عاشقانه شاعر با زبانی نرم و لطیف است.

۵. الف) ایهام: نگران ۱- بیننده ۲- مضطرب

ب) استعاره: سرو بالا (معشوق)، نرگس (چشم)، لؤلؤ (اشک)

ج) مجاز: گوش (انسان سخن‌چین)

د) حس‌آمیزی: دیدن صدا

درس ۵: منزلگاه بعد

آنان ک فرشتگان جانشان را می گیرند درحالی که برخود ستم روا داشته اند، به ایشان می گویند در چه حال بودید گویند ما در سرزمین خود مستضعف بودیم فرشتگان می گویند : مگر زمین خدا وسیع نبود که هجرت کنید؟ سرانجام اینان جهنم است. مگر آنان که مستضعف شدند از مردان و زنان و کودکان که توان چاره ای ندارند و راه به جایی نمی یابند.

برزخ در لغت به معنای فاصله و حایل میان دو چیز است. عالم برزخ میان زندگی دنیایی و حیات اخروی قرار گرفته است.

ویژگی های عالم برزخ:

۱. وجود حیات: فرشتگان، حقیقت وجود انسان را که همان روح اوست، «توقی» می کنند؛ یعنی آن را به طور تمام و کمال دریافت می نمایند.

۲. وجود شعور و آگاهی:

الف) گفت و گوی فرشتگان با انسان

ب) سخن گفتن پیامبر (ص) با کشته شدگان جنگ بدر

۳. وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیا:

الف) بسته نشدن پرونده اعمال: (آثار ماتقدم) اعمالی مانند نماز و روزه؛ اما پرونده بسیاری از اعمال حتی بعد از مرگ ما نیز باز می ماند (آثار ما تأخر)

ب) دریافت پاداش خیرات بازماندگان: دادن صدقه، طلب مغفرت، دعای خیر و انفاق برای آنها

ج) ارتباط متوفی با خانواده: برحسب فضیلت خود به دیدار خانواده می روند.

سؤالات درس دین و زندگی (۱)

۱. اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

الف) توفی:

ب) نفس اماره:

۲. هر یک از عبارت‌های ستون «الف» را با عبارت‌های ستون «ب» ارتباط دهید. (یک مورد اضافه است).

الف	ب
(۱) تلقین میت به هنگام دفن	الف) وجود شعور و آگاهی
(۲) انجام خیرات و طلب آمرزش برای گذشتگان	ب) ارتباط متوفی با خانواده
(۳) زیارت قبور درگذشتگان	ج) دریافت پاداش خیرات بازماندگان
	د) وجود حیات

۳. جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

الف) «دفع خطر احتمالی، لازم است»، یک قانون است.

ب) سبب می‌شود که دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا برای آنان آسان‌تر شود و شجاعتشان به مرحله‌ی عالی برسند.

۴. پاسخ کوتاه دهید.

الف) حال و احوالات انسان‌ها در عالم برزخ چگونه است؟

ب) از نظر پیامبر اکرم (ص) باهوش‌ترین مؤمنان چه کسانی هستند؟

۵. پاسخ کامل دهید.

الف) رابطه‌ی میان «آفرینش استعدادها و سرمایه‌های مختلف در وجود انسان» و «ضرورت معاد» را توضیح دهید.

ب) لزوم معاد برای عدل الهی را چگونه اثبات می‌کنید؟

پاسخنامه سؤالات دین و زندگی (۱)

۱. الف) یعنی حقیقت وجود انسان را به طور تمام و کمال دریافت می نمایند.

ب) یعنی نفسی که بسیار به بدی فرا می خواند، می نامند.

۲. ۱) د / ۲) ج / ۳) ب

۳. الف) عقلی ب) نهرا سیدن از مرگ

۴. الف) در صورتی که نیکوکار باشند، از لذت های آن برخوردار و اگر بدکار و شقی باشند، از رنج ها و دردهای آن متألم می گردند.

ب) آنان که فراوان به یاد مرگ اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می کنند.

۵. الف) خداوند حکیم است و لازمه حکمت خدا این است که هیچ کاری از کارهای او بیهوده و عبث نباشد. اگر خداوند تمایلات و گرایش هایی را در درون مخلوقات، از جمله انسان قرارداده، امکانات پاسخگویی به آن تمایلات و نیازها را نیز در عالم خارج قرار داده است.

ب) در این عالم همه به پاداش یا کیفر تمام اعمال خود نمی رسند. به عنوان نمونه، چه بسیار افرادی که کارهای نیک فراوانی دارند و به جمع زیادی از انسان ها خدمت کرده اند و نیز چه بسیار کسانی که در دوران عمر خود از هیچ جنایت و خیانتی فروگذار نمی کنند اما قبل از آنکه به پاداش و یا سزای اعمال خود برسند، چشم از جهان فرومی بندند.

زبان انگلیسی (۱):

مطالب مهم درس اول کتاب viion 1 را در درسنامه آزمون‌های قبل آموختیم. در این درسنامه قصد داریم با کلمات مهم درس دوم زبان انگلیسی دهم آشنا شویم و تعدادی سؤال مرتبط با املا و معنی آن‌ها را بررسی کنیم.

واژه	معنای فارسی	واژه	معنای فارسی
alike	مشابه، همانند	exercise	تمرین، ورزش
all day long	تمام طول روز	fact	حقیقت
amazing	شگفت انگیز	famous	معروف، مشهور
around	دور و بر، اطراف	go around	چرخیدن، گشتن به دور
blood	خون	happen	اتفاق افتادن
body	بدن	healthy	تندرست، سالم
brave	شجاع، دلیر	heart	قلب
camel	شتر	heaven	آسمان، بهشت
carry	حمل کردن	How wonderful!	چه شگفت انگیز!
cell	سلول	interest	علاقه
clear	شفاف-پاک کردن	interesting	جالب
collect	جمع آوری کردن	Jupiter	مشتری
creation	آفرینش، خلقت	large	بزرگ
daily	روزانه	liquid	مایع
defend	دفاع کردن	Mars	مریخ
different	متفاوت	Mercury	عطارد، تیر
drop	قطره	monkey	میمون
each	هر کدام، هر	more than	بیشتر از

earth	کره زمین	near	نزدیک
energy	انرژی	Neptune	نپتون
observatory	رصدخانه	soldier	سرباز
of all	از همه	strong	قوی
orbit	مدار، چرخیدن	such as	مثل، از قبیل
order	ترتیب، دستور، سفارش	sun	خورشید
planet	سیاره	than	از
powerful	قدرتمند	thousand	هزار
pump	پمپاژ کردن، پمپ	Uranus	اورانوس
ring	حلقه	useful	کارآمد، مفید
rocky	سنگی	Venus	ونوس
round	گرد، اطراف، دایره‌ای	village	روستا، دهکده
Saturn	زحل، کیوان	without	بدون
sign	علامت، نشانه، تابلو	wonder	شگفتی، حیرت
		wonderful	فوق العاده، شگفت انگیز

سوالات درس زبان انگلیسی (۱)

۱. املاي کلمات زیر را کامل کنید.

- 1) ex_r _se 2) _b _rv_tory 3) s_ld _r 4) t _ _u_and

۲. جملات را با کلمات داده شده تکمیل کنید. (یک کلمه اضافی است)

healty/ drop/ without/ carry/ orbit

- 1) That bag was too heavy for me to
2) We should eat food to have enough energy.
3) There are millions of cells in one of blood.
4) Earth goes around the sun in a big

۳. گزینه ناهماهنگ را مشخص کنید.

1) a) orbit	b) venus	c) cell	d) ring
2) a) interesting	b) amazing	c) useful	d) wonderful

۴. جاهای خالی را با شکل صحیح از کلمات داخل پرانتز پر کنید.

- 1) I saw two (man) in the street last night.
2) The (bus) in our city are old.
3) They were trying to steal a (car). Ten (minute) later, police caught them.

۵. گزینه صحیح را انتخاب کنید.

A: There is a good film about the Persian zebra on TV tonight.

B: Yes, I know. We it.

a) are going to watch	b) watched
c) will watch	d) watch

پاسخنامه سؤالات درس زبان انگلیسی (۱)

۱.

- 1) exercise 2) observatory 3) soldier 4) thousand
-

۲.

1) carry

آن کیف برای حمل کردن برای من خیلی سنگین بود.

2) healthy

ما باید غذای سالم بخوریم تا انرژی کافی داشته باشیم.

3) drop

میلیون‌ها سلول در یک قطره خون وجود دارد.

4) orbit

زمین در یک مدار بزرگ به دور خورشید می‌چرخد.

.....

۳.

c) 1

a) مدار

b) زحل

c) سلول

d) حلقه

c (2

(b شگفت‌انگیز

(a جالب

(d شگفت‌انگیز

(c مفید

.....

۴.

1) men

من دیشب دو مرد را در خیابان دیدم.

2) buses

اتوبوس‌های شهر ما قدیمی هستند.

3) car/minutes

آن‌ها تلاش می‌کردند تا یک یک ماشین را بدزدند، ده دقیقه بعد پلیس دستگیرشان کرد.

.....

۵. (a): آ: امشب یک فیلم خوب درباره I گورخر ایرانی در تلویزیون به نمایش در می‌آید.

ب: بله، می‌دانم. ما قرار است آن را تماشا کنیم.